

УДК 332.14:330.564(438:477)

Шубалий Олександр Михайлович
доктор економічних наук, професор,
в.о. завідувача кафедри економіки
та міжнародних економічних відносин
Луцький національний технічний
університет
ORCID: 0000-0002-9131-1896

Марошик Софія Лешеківна
здобувач спеціальності 051 «Економіка»
Луцького національного технічного
університету
ORCID: 0009-0009-7192-3498

<https://doi.org/10.25313/3083-7782-2026-5-62>

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ РІВНЯ ДОХОДІВ НАСЕЛЕННЯ РЕГІОНІВ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ПРИКОРДОННЯ

Анотація. Вступ. У статті розглядається проблема нерівномірності доходів населення у польсько-українському прикордонні в умовах посилення глобальної економічної взаємодії. Актуальність дослідження зумовлена значними відмінностями у рівнях заробітних плат і пенсій між суміжними регіонами України та Польщі, що безпосередньо впливають на добробут населення, інтенсивність трудової міграції та соціально-економічну стабільність територій.

Мета. Метою дослідження є проведення порівняльного аналізу рівня доходів населення у регіонах польсько-українського прикордоння та визначення ключових чинників формування соціально-економічних диспропорцій між ними.

Матеріали і методи. У дослідженні використано методи порівняльного аналізу, статистичного узагальнення та системного підходу до оцінки соціально-економічних показників. Інформаційною базою стали офіційні статистичні дані щодо рівнів заробітної плати та пенсій у Волинській і Львівській областях України, а також у Люблінському і Підкарпатському воєводствах Польщі, з урахуванням показників, визначених у міжнародних доларах за паритетом купівельної спроможності.

Результати. Виявлено, що рівень заробітної плати у польських прикордонних регіонах у середньому перевищує український майже у чотири рази, а пенсійні виплати – більш ніж у шість разів. Частка пенсій відносно заробітної плати в Україні є значно нижчою, ніж у Польщі, що свідчить про відмінності у моделях соціального забезпечення. Встановлено, що основними чинниками формування доходів є економічні (продуктивність праці, структура економіки, інвестиції), інституційно-демографічні (ефективність державного управління, пенсійна система, рівень зайнятості) та зовнішньо-економічні (ступінь інтеграції у європейський ринок, міжнародне співробітництво). Також доведено суттєву роль трудової міграції, яка одночасно виступає наслідком і фактором поглиблення диспропорцій.

Перспективи. Подальші дослідження доцільно спрямувати на оцінку впливу транскордонного співробітництва, освітньої інтеграції та інституційних реформ на вирівнювання доходів у прикордонних регіонах. Практичне значення мають рекомендації щодо підвищення продуктивності праці, вдосконалення соціальної політики та формування умов для ефективної економічної конвергенції між Україною та Польщею.

Ключові слова: доходи населення, заробітна плата, пенсії, трудова міграція, польсько-українське прикордоння, регіон, регіональні диспропорції, соціально-економічний розвиток.

Постановка проблеми. У сучасних умовах посилення глобальної економічної взаємодії та регіональних диспропорцій дедалі більшої актуальності набуває проблема нерівномірності доходів населення між країнами та окремими прикордонними територіями. Особливо це проявляється

Copyright © The Author(s).

This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

на польсько-українському прикордонні, де в межах географічно близьких регіонів співіснують різні моделі економічного розвитку, що формують суттєво відмінні рівні заробітних плат і пенсій. Такі відмінності впливають не лише на добробут населення, але й на інтенсивність трудової міграції, структуру зайнятості та соціально-економічну стабільність регіонів. У зв'язку з цим особливої уваги потребує питання причин формування подібних диспропорцій, оскільки вони є наслідком взаємодії економічних, інституційних та демографічних факторів. Відмінності у рівні продуктивності праці, структурі економіки, ефективності соціальних систем та ступені інтеграції у європейській економічній простір зумовлюють стійкий розрив у доходах між Україною та Польщею. Водночас трудова міграція виступає як додатковий фактор, що одночасно посилює нерівність у країні походження та сприяє забезпеченню ринку праці в країні призначення.

У цьому контексті дослідження рівня доходів населення у польсько-українському прикордонні є важливим для розуміння механізмів формування регіональних дисбалансів та визначення напрямів їх можливого зменшення в умовах трансформаційних процесів економіки обох країн.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання соціально-економічного розвитку польсько-українського прикордоння та формування доходів населення розглядаються у працях українських і польських науковців переважно в контексті трудової міграції, регіональних диспропорцій та євроінтеграційних процесів. Значна частина досліджень присвячена аналізу відмінностей у рівнях заробітної плати, продуктивності праці та впливу міграційних потоків на ринок праці прикордонних регіонів.

Серед українських дослідників О. Шубалий та А. Єфімов досліджують взаємозв'язок між заробітною платою, економічним зростанням і розвитком прикордонних регіонів України та Польщі, зокрема Волинської області та Люблінського воєводства [1], де підкреслюється наявність постійного розриву в рівнях доходів та різна динаміка соціально-економічного розвитку територій по обидва боки кордону. Гордійчук А. та Шубала І. [2] акцентують увагу на впливі трудової міграції, рівня доходів та освітньо-кваліфікаційних характеристик населення на розвиток регіональної економіки, що є важливим у контексті аналізу доходів.

У дослідженнях польських вчених [3–4] аналізується вплив української трудової міграції на функціонування ринку праці у польських регіонах, а також її значення для розвитку сільських прикордонних територій, включаючи Люблінське та Підкарпатське воєводства. Окремо підкреслюється, що міграційні процеси мають позитивний вплив на економічну динаміку Польщі, але водночас посилюють дисбаланси в країні походження мігрантів. Також є ряд комплексних польсько-українських досліджень [5–11], які характеризують проблеми соціально-економічного розвитку регіонів польсько-українського прикордоння як єдиної системи.

Мета статті — провести порівняльний аналіз рівня доходів населення у регіонах польсько-українського прикордоння та визначити основні чинники формування соціально-економічних диспропорцій між ними.

Виклад основного матеріалу. Різниця в рівні доходів між Україною та Польщею особливо помітна в прикордонних регіонах і стає одним із ключових чинників трудової міграції. Через прагнення отримувати вищу заробітну плату та жити в кращих соціально-економічних умовах багато українців виїжджають на роботу до Польщі. У результаті мігранти покращують власний матеріальний стан, однак українські прикордонні області водночас стикаються з браком працівників.

Польсько-українське прикордоння формують регіони, які тісно пов'язані між собою через міграцію праці, торгівлю та транспортні потоки. З боку України до аналізу включаються дві області, що межують з Польщею: Волинська та Львівська області. Ці регіони відрізняються високою часткою сільського населення, аграрною спрямованістю економіки і значною міграцією працівників до Польщі. З польської сторони розглядаються суміжні воєводства — Люблінське та Підкарпатське, які межують з Волинською та Львівською областями. Люблінське воєводство має переважно аграрну структуру, але відчуває потребу в робочій силі, тоді як Підкарпатське поєднує сільське господарство, переробну промисловість і розвинену транспортну інфраструктуру, що робить його привабливим для українських мігрантів.

Сполучення вищих рівнів доходів, більш стабільної економічної ситуації та кращої інфраструктури в польських Люблінському та Підкарпатському воєводствах із одночасно нижчими доходами та вищою залежністю від зовнішніх факторів у Волинській та Львівській областях створює відчутний розрив у добробуті населення обох сторін прикордоння.

Доцільно детальніше розглянути основні показники, які характеризують рівень доходів населення на польсько-українському прикордонні, а саме заробітні плати і пенсії, оскільки саме вони дозволяють найбільш наочно окреслити масштаб існуючих соціально-економічних диспропорцій (рис. 1).

Виходячи з даних рисунку можна стверджувати, що пенсії в Україні становлять лише 25,8–27,1% від середньої зарплати, тоді як у Польщі цей показник значно вищий — 39,0–43,0%, тобто пенсійне забезпечення є більш наближеним до рівня заробітків. У середньому зарплати в польських регіонах приблизно у 3,9 раза вищі, а пенсії — у понад 6 разів вищі, ніж у сусідніх українських областях. Це свідчить не лише про різницю в рівні доходів, а й про суттєво різну структуру соціального забезпечення між країнами. Такий значний розрив між рівнем заробітних плат і пенсій у регіонах України та Польщі зумовлений комплексом структурних економічних і інституційних чинників.

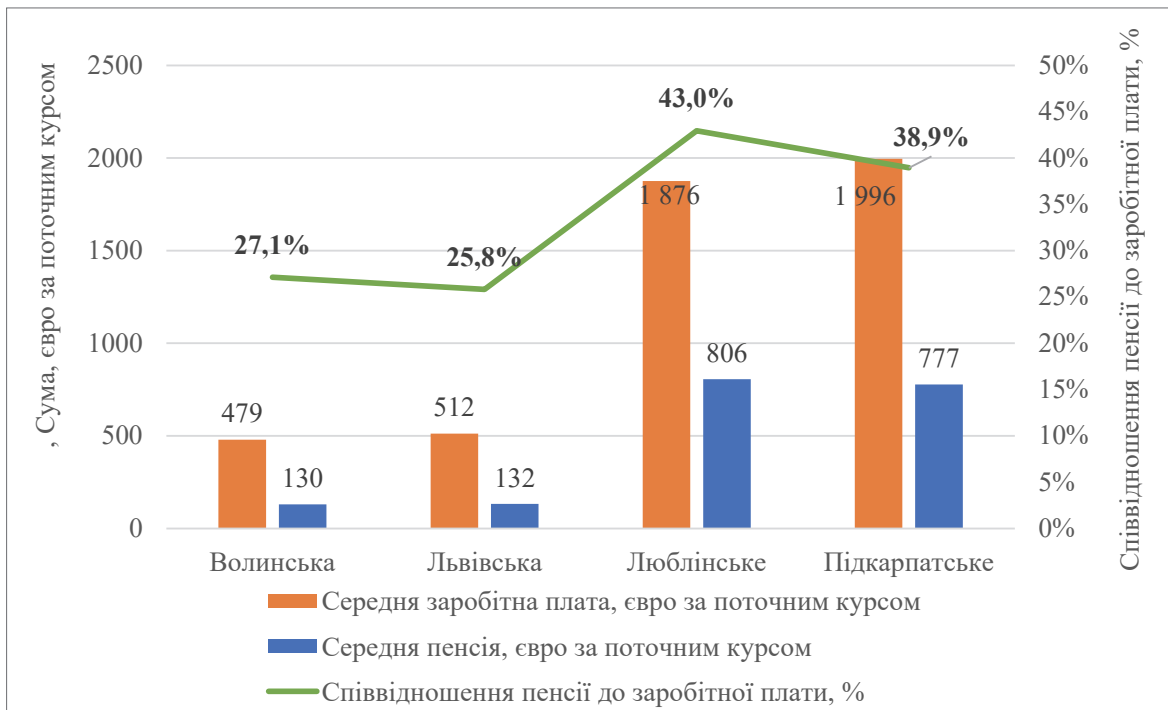

Рис. 1. Порівняння заробітної плати та пенсії у регіонах польсько-українського прикордоння у 2025 році
 Джерело: побудовано авторами на основі даних [12–17]

По-перше, ключову роль відіграє різниця в продуктивності праці та рівні доданої вартості в економіках: польські підприємства, інтегровані в ринки ЄС, зазвичай функціонують у більш технологічно розвинених секторах, що забезпечує вищу оплату праці та більші податкові надходження до соціальних фондів.

В Україні ж значна частка зайнятості зосереджена в менш продуктивних галузях, а також у тіньовому секторі, що обмежує ресурсну базу для формування як заробітних плат, так і пенсійних виплат.

По-друге, суттєво впливає різниця у моделях пенсійних систем і демографічному навантаженні. В Україні пенсійна система перебуває під тиском старіння населення, значної трудової міграції та обмеженої кількості офіційно зайнятих платників внесків, що зменшує її фінансову стійкість. У Польщі, попри також наявні демографічні виклики, ширша податкова база, вищі офіційні доходи та ефективніші механізми перерозподілу дозволяють підтримувати більш високий рівень пенсійного забезпечення відносно заробітних плат.

Також важливо провести порівняльний аналіз середньомісячної заробітної плати в регіонах польсько-українського прикордоння у перерахунку на міжнародні дол. США за ПКС у 2025 році (рис. 2).

Спостерігається істотна просторова диференціація показників у перерахунку на міжнародні долари США за паритетом купівельної спроможності. Зокрема, для польських воєводств характерні значно вищі значення оплати праці, адже у Люблінському воєводстві середньомісячна заробітна плата становить 4209 дол. США за ПКС, тоді як у Підкарпатському — 4097 дол. США за ПКС. Водночас у прикордонних областях України зафіксовано помітно нижчі показники — у Львівській області — 1866 дол. США за ПКС, у Закарпатській — 1759 дол. США за ПКС, у Волинській — 1705 дол. США за ПКС.

Загалом порівнювані дані свідчать про більш ніж дворазове перевищення рівня оплати праці у суміжних польських регіонах порівняно з українськими областями. Найменше значення спостерігається у Волинській області, тоді як максимальний рівень характерний для Люблінського воєводства. Просторова диференціація зміни даного показника простежується у напрямку із заходу на схід, що може бути інтерпретовано як прояв системних відмінностей у соціально-економічному розвитку та продуктивності праці.

Отже, незважаючи на географічну близькість досліджуваних територій, їх соціально-економічні параметри залишаються дуже відмінними, що відображається у суттєвому розриві рівня матеріального забезпечення населення та потенційно впливає на інтенсивність прикордонних міграційних процесів.

Можна припустити, що виникнення такого розриву між доходами населення обох країн також може бути спричиненим різницею в рівні продуктивності праці, структурі економіки, обсягах інвестицій, ступені інтеграції в європейські ринки, а також відмінностями у функціонуванні інституцій і соціально-економічних систем.

Суттєвою проблемою для регіонів польсько-українського прикордоння залишається нерівномірність соціально-економічного розвитку обох країн, що безпосередньо впливає на сферу освіти, ринок праці

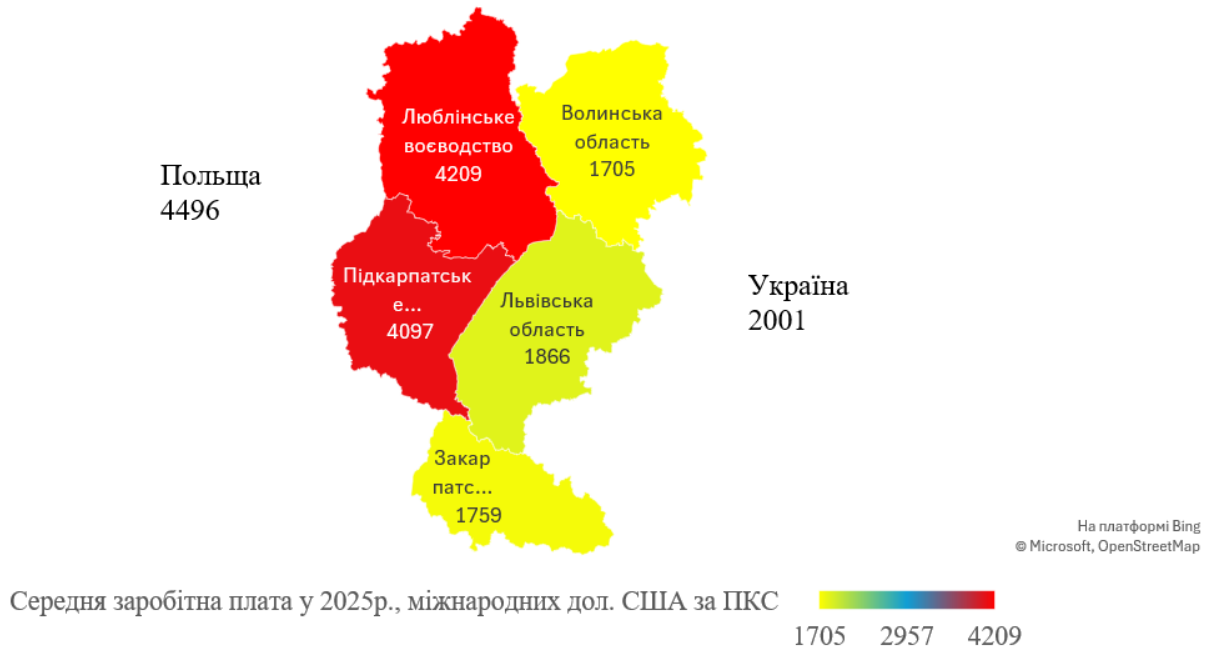

Рис. 2. Порівняння середньомісячної заробітної плати у регіонах польсько-українського прикордоння у 2025 році у перерахунку на міжнародні дол. США за ПКС

Джерела: побудовано авторами на основі даних [12–17]

та можливості професійної реалізації населення. Польща, як країна-член ЄС, має більше можливостей для фінансування освітніх програм і розвитку ринку праці, тоді як Україна через економічні труднощі та воєнні події не може забезпечити аналогічний рівень підтримки. Додатковою проблемою є недостатня узгодженість між освітніми системами двох країн, через що виникають труднощі з визнанням дипломів і професійних кваліфікацій.

Значний вплив на розвиток прикордонних регіонів мають трудові міграційні процеси. Найбільша частка українських мігрантів припадає саме на західні області, зокрема Львівську та Волинську. Відтік працівників до Польщі послаблює місцевий ринок праці та створює дефіцит кадрів, особливо у певних галузях. Водночас робота за кордоном дає можливість отримати новий досвід, професійні навички та вищі доходи, що в подальшому може позитивно впливати на розвиток регіону.

Важливу роль у розвитку прикордонних територій відіграє транскордонне співробітництво. Спільні освітні програми, професійні обміни та міжнародні проекти сприяють підвищенню рівня підготовки кадрів і розвитку людського капіталу [9]. Проте для більш ефективної співпраці необхідно спростувати адміністративні процедури, покращувати координацію між установами та створювати кращі умови для соціальної й професійної інтеграції населення обох країн.

У контексті аналізу рівня доходів населення на польсько-українському прикордонні доцільно виділити три основні групи чинників, які найбільш комплексно пояснюють існуючі відмінності між регіонами (рис. 3). Визначальна роль належить економічним чинникам, які відображають відмінності у продуктивності праці та галузевій структурі господарства. Вищий рівень продуктивності у польській частині прикордоння зумовлюється ширшим впровадженням технологічних рішень, що забезпечує більшу додану вартість. Водночас суттєве значення має структура економіки, зокрема домінування промисловості та сфери послуг у Польщі протистоїть більш вираженій аграрній спеціалізації окремих українських територій. Додатковим фактором виступає обсяг інвестицій і рівень розвитку підприємницької діяльності, що безпосередньо визначають можливості генерування доходів.

Інституційно-демографічні чинники відображають вплив нормативного середовища та якості державного управління. Ефективність податкової та пенсійної систем сприяє стабільності доходів, тоді як встановлений рівень мінімальної заробітної плати і механізми регулювання оплати праці визначають нижню межу доходів населення.

Водночас прозорість функціонування інституцій та рівень корупції істотно впливають на інвестиційний клімат і економічну активність, а отже, і на доходи населення.

Окрему групу становлять зовнішньо-економічні та інтеграційні чинники. Членство Польщі в Європейському Союзі забезпечує доступ до єдиного ринку, що створює додаткові можливості для зайнятості

Рис. 3. Основні групи чинників, що впливають на рівень доходів населення польсько-українського прикордоння
Джерело: побудовано авторами

та підвищення доходів. Важливим напрямом є участь у програмах транскордонного співробітництва, які активізують локальний розвиток і стимулюють обмін ресурсами. Крім того, обсяги зовнішніх інвестицій і міжнародної фінансової допомоги формують додаткові джерела економічного зростання, посилюючи диференціацію доходів між прикордонними територіями. У сукупності зазначені групи факторів формують складну та ієрархічно організовану систему впливів на рівень добробуту населення регіону.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, порівняльний аналіз рівня доходів населення польсько-українського прикордоння показує наявність стійких і значних соціально-економічних диспропорцій між суміжними регіонами України та Польщі. Найбільш виражено ці відмінності проявляються у рівні заробітної плати та пенсійного забезпечення, що безпосередньо впливає на добробут населення та формує інтенсивні міграційні потоки у напрямку більш економічно розвинених територій. У процесі дослідження встановлено, що формування різниці в доходах зумовлене сукупністю чинників, серед яких ключову роль відіграють відмінності у продуктивності праці, структурі економіки, рівні інституційного розвитку та ступені інтеграції до європейського економічного простору. Важливим також є вплив трудової міграції, яка одночасно виступає як наслідок існуючих диспропорцій і як фактор, що їх частково посилює.

У цілому, польсько-українське прикордоння є простором активної економічної взаємодії, де поєднання різних моделей розвитку формує складну систему соціально-економічних зв'язків. У цьому контексті подальші дослідження доходів населення будуть важливими для розуміння тенденцій регіонального розвитку та обґрунтування можливих напрямів зменшення існуючих диспропорцій у майбутньому.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ВНЕСОК АВТОРІВ: Усі автори зробили внесок порівню.

ФІНАНСУВАННЯ: Автори не отримували фінансування для цього дослідження.

ЗАЯВА ПРО ДОСТУПНІСТЬ ДАНИХ: Не застосовується.

КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ: Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.

Література

1. Шубалий О., Єфімов А. Оцінка гідної праці та економічного зростання у прикордонних територіях України та Польщі. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 66. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-115>
2. Гордійчук А., Шубала І. Формування та розвиток людського капіталу в регіоні польсько-українського прикордоння. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 66. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-5>
3. Jakubowski A., Miszczuk A., Informacja statystyczna jako czynnik rozwoju pogranicza polsko-ukraińskiego [w:] A. Miszczuk (red.). *Wyzwania rozwojowe pogranicza polsko-ukraińskiego*. Norbertinum, Lublin, 2017. S. 237–258.
4. Zabielska I., Kowalewska G. Economic determinants of regional development in the EU border regions. *Sustainability*. 2024. Vol. 16(13). DOI: <https://doi.org/10.3390/su16135614>
5. Kawalko B., Miszczuk A. (red.), *Pogranicze polsko-ukraińskie. Środowisko-społeczeństwo-gospodarka*. Wydawnictwo WSZiA, Zamość, 2005, ss. 342.
6. Miszczuk A. (red.), *Wyzwania rozwojowe pogranicza polsko-ukraińskiego*. Norbertinum, Lublin, 2017. ss. 288.
7. Miszczuk A., Shubalyi O. (red.). *Polish-Ukrainian borderland as an area of transformation*. Lublin: Maria Curie-Skłodowska University Press, 2025. 459 p. URL: https://wydawnictwo.umcs.eu/js/elfinder/files/Ebook/Polish-Ukrainian_borderland_ebook_2025.pdf (дата звернення: 21.04.2026).
8. Miszczuk A., Shubalyi O., Gordiichuk A., Gordiichuk I., Kosinskyi P., Shubala I., Koshchii O. Assessment of Socio-Economic Transformations in The Border Regions of Ukraine and Poland. *International Journal of Accounting and Economics Studies*. 2025. Вип. 12(3). С. 29–36. DOI: <https://doi.org/10.14419/04wsnz35>
9. Буряченко А., Левченко К., Стеценко Б., Бірюк С. Економічна нерівномірність регіонального розвитку Польщі, Іспанії та України. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2024. Вип. 1(54). С. 331–347. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.54.2024.4236>
10. Jędrzejczak A., Misztal M., Pekasiewicz D. Regional differentiation of income distributions in Poland. *Statistics in Transition new series*. 2025. Vol. 26(3). P. 135–154. DOI: <https://doi.org/10.59139/stattrans-2025-031>
11. Łazniewska E., Górecki T., Siemiatowski F. The Polish-Ukrainian borderland through the prism of convergence and resilience from 2004 to 2020. *Bulletin of Geography. Socio-economic Series*. 2026. 72(72). P. 51–63. DOI: <http://doi.org/10.12775/bgss-2026-0015>
12. Головне управління статистики у Волинській області. URL: <http://www.lutsk.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 06.04.2026).
13. Головне управління статистики у Львівській області. URL: <https://www.lv.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 06.04.2026).
14. Статистичне управління в Люблінському воєводстві. URL: <https://lublin.stat.gov.pl/> (дата звернення: 06.04.2026).
15. Статистичне управління в Підкарпатському воєводстві. URL: <https://rzeszow.stat.gov.pl/> (дата звернення: 06.04.2026).
16. Середня заробітна плата в Україні. *Мінфін України*. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/salary/average/> (дата звернення: 27.04.2026).
17. Дані Головного статистичного управління Польщі щодо заробітних плат за воєводствами. *Wynagrodzenia.pl*. URL: <https://wynagrodzenia.pl/gus/dane-wojewodzkie> (дата звернення: 27.04.2026).

References

1. Shubalyi, O., & Yefimov, A. (2024). Otsinka hidnoi pratsi ta ekonomichnoho zrostannia u prykordonnnykh terytoriiakh Ukrainy ta Polshchi [Assessment of decent work and economic growth in the border territories of Ukraine and Poland]. *Ekonomika ta suspilstvo*, (66). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-115> [in Ukrainian].
2. Hordiichuk, A., & Shubala, I. (2024). Formuvannia ta rozvytok liudskoho kapitalu v rehioni polsko-ukrainskoho prykordonnia [Formation and development of human capital in the Polish-Ukrainian border region]. *Ekonomika ta suspilstvo*, (66). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-5> [in Ukrainian].
3. Jakubowski, A., & Miszczuk, A. (2017). Informacja statystyczna jako czynnik rozwoju pogranicza polsko-ukraińskiego [Statistical information as a factor in the development of the Polish-Ukrainian borderland]. In A. Miszczuk (Ed.), *Wyzwania rozwojowe pogranicza polsko-ukraińskiego* [Development challenges of the Polish-Ukrainian borderland] (pp. 237–258). Norbertinum. [in Polish].

4. Zabielska, I., & Kowalewska, G. (2024). Economic determinants of regional development in the EU border regions. *Sustainability*, 16(13). <https://doi.org/10.3390/su16135614>
5. Kawałko, B., & Miszczuk, A. (Eds.). (2005). *Pogranicze polsko-ukraińskie. Środowisko–społeczeństwo–gospodarka* [Polish-Ukrainian borderland: Environment-society-economy]. Wydawnictwo WSZiA. [in Polish].
6. Miszczuk, A. (Ed.). (2017). *Wyzwania rozwojowe pogranicza polsko-ukraińskiego* [Development challenges of the Polish-Ukrainian borderland]. Norbertinum. [in Polish].
7. Miszczuk, A., & Shubalyi, O. (Eds.). (2025). *Polish-Ukrainian borderland as an area of transformation*. Maria Curie-Skłodowska University Press. Retrieved from https://wydawnictwo.umcs.eu/js/elfinder/files/Ebook/Polish-Ukrainian_borderland_ebook_2025.pdf
8. Miszczuk, A., Shubalyi, O., Hordiichuk, A., Hordiichuk, I., Kosinskyi, P., Shubala, I., & Koshchii, O. (2025). Assessment of socio-economic transformations in the border regions of Ukraine and Poland. *International Journal of Accounting and Economics Studies*, 12(3), 29–36. <https://doi.org/10.14419/04wsnz35>
9. Buriachenko, A., Levchenko, K., Stetsenko, B., & Biriuk, S. (2024). Ekonomichna nerivnomirnist rehionalnoho rozvytku Polshchi, Ispanii ta Ukrainy [Economic inequality of regional development in Poland, Spain and Ukraine]. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 1(54), 331–347. <https://doi.org/10.55643/fcaptop.1.54.2024.4236> [in Ukrainian].
10. Jędrzejczak, A., Misztal, M., & Pekasiewicz, D. (2025). Regional differentiation of income distributions in Poland. *Statistics in Transition New Series*, 26(3), 135–154. <https://doi.org/10.59139/stattrans-2025-031>
11. Łażniewska, E., Górecki, T., & Siemiatowski, F. (2026). The Polish-Ukrainian borderland through the prism of convergence and resilience from 2004 to 2020. *Bulletin of Geography. Socio-economic Series*, 72(72), 51–63. <https://doi.org/10.12775/bgss-2026-0015>
12. Holovne upravlinnia statystyky u Volynskii oblasti [Main Department of Statistics in Volyn Region]. (n.d.). Retrieved from <http://www.lutsk.ukrstat.gov.ua/> [in Ukrainian].
13. Holovne upravlinnia statystyky u Lvivskii oblasti [Main Department of Statistics in Lviv Region]. (n.d.). Retrieved from <https://www.lv.ukrstat.gov.ua/> [in Ukrainian].
14. Urząd Statystyczny w Lublinie [Statistical Office in Lublin Voivodeship]. (n.d.). Retrieved from <https://lublin.stat.gov.pl/> [in Polish].
15. Urząd Statystyczny w Rzeszowie [Statistical Office in Podkarpackie Voivodeship]. (n.d.). Retrieved from <https://rzeszow.stat.gov.pl/> [in Polish].
16. Minfin Ukrainy [Ministry of Finance of Ukraine]. (n.d.). *Srednia zarobitna plata v Ukraini* [Average salary in Ukraine]. Retrieved from <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/salary/average/> [in Ukrainian].
17. Wynagrodzenia.pl. (n.d.). *Dane Głównego Urzędu Statystycznego dotyczące wynagrodzeń według województw* [Data of the Central Statistical Office of Poland on wages by voivodeship]. Retrieved from <https://wynagrodzenia.pl/gus/dane-wojewodzkie> [in Polish].

Дата першого надходження статті до видання: 01.05.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 24.05.2026

Дата публікації: 31.05.2026

Shubalyi Oleksandr

*Doctor of Science in Economics, Professor,
Acting Head of the Department of Economics
and International Economic Relations
Lutsk National Technical University*

Maroszyk Sofia

*Student of the specialty 051 "Economics"
Lutsk National Technical University*

COMPARATIVE ANALYSIS OF THE POPULATION INCOME LEVELS IN THE REGIONS OF THE POLISH-UKRAINIAN BORDERLAND

Summary. *Introduction.* The article examines the problem of income inequality in the Polish-Ukrainian border regions under conditions of increasing global economic interaction. The relevance of the study is determined by significant differences in wages and pensions between neighboring regions of Ukraine and Poland, which directly affect the welfare of the population, labor migration intensity, and socio-economic stability of territories.

Objective. The aim of the study is to conduct a comparative analysis of income levels in the Polish-Ukrainian border regions and to identify the main factors shaping socio-economic disparities between them.

Materials and Methods. The research employs comparative analysis, statistical generalization, and a systemic approach to evaluating socio-economic indicators. The empirical basis includes official statistical data on wages and pensions in the Volyn and Lviv regions of Ukraine and the Lublin and Subcarpathian voivodeships of Poland, including indicators calculated in international dollars based on purchasing power parity.

Results. The study reveals that wage levels in Polish border regions are on average nearly four times higher than in Ukrainian regions, while pensions exceed Ukrainian levels by more than six times. The share of pensions relative to wages is significantly lower in Ukraine than in Poland, indicating differences in social security models. The key determinants of income disparities include economic factors (labor productivity, economic structure, investment levels), institutional and demographic factors (quality of governance, pension systems, employment rates), and external economic factors (integration into the European market, international cooperation). Labor migration plays a crucial role, acting both as a consequence of disparities and as a factor reinforcing them.

Prospects. Further research should focus on evaluating the impact of cross-border cooperation, educational integration, and institutional reforms on reducing income disparities in border regions. Practical implications include recommendations for increasing labor productivity, improving social policy, and facilitating economic convergence between Ukraine and Poland.

Key words: household income, wages, pensions, labor migration, Polish-Ukrainian borderland, region, regional disparities, socio-economic development.